

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ СМЕТКОВОДСТВО И ФИНАНСИИ НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1202-156/12 од 21.12.2020 година, донесена на 197. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 21.12.2020 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област *сметководство и финансии* на Економскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во состав:

- **проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска**, редовен професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип (претседател);
- **проф. д-р Бранко Трајковски**, редовен професор на Економски факултет Прилеп при Универзитет „Св. Климент Охридски“ Битола – во пензија (член); и
- **проф. д-р Ристе Темјановски**, редовен професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 9.12.2020 година и во предвидениот рок се пријави единствено кандидатот д-р Јанка Димитрова, вонреден професор на економски науки.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип да му го поднесеме следниов:

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Јанка Димитрова е родена на 11.12.1960 година во Радовиш. Гимназија завршува во Радовиш; дипломира на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Магистрира на Економски факултет во Прилеп при УКЛО Битола, со одбрана на магистерскиот труд на тема „Теоретско методолошки аспекти на независните ревизорски тестови и нивната функција при имплементација на фундаменталните концепти на ревизијата“; докторира на Економски факултет во Прилеп при УКЛО Битола, со одбрана на докторската дисертација на тема „Информативната функција на ревидирните финансиски извештаи на деловните субјекти од Република Македонија при мобилизирањето капитал преку емисија на хартии од вредност“.

Во 2011 година е избрана за доцент на Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, во областа сметководство и финансии, а во 2016 година за вонреден професор во истите области. Од тогаш до денес, кандидатката ја извршува својата наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна дејност во областа сметководство и финансии, со покривање на повеќе предметни дисциплини на додипломски и постдипломски студии: Инвестиции, Хартии од вредност и портфолио менаџмент, Ревизија, Сметководствени контролни системи, Интерна ревизија, Државна ревизија, Управување со финансиски инструменти, Управување со трошоци, Меѓународни стандарди за финансиско известување, Локални финансии, Теорија на одлучување, Царинска политика и Менаџирање со група.

Во јуни 2012 година со одлука на Универзитетски сенат е назначена за советник за интерна ревизија во кабинетот на ректорот. Проф. д-р Јанка Димитрова е назначена за претседател и член на повеќе комисии меѓу кои: Комисијата за проекти и Комисијата за признавање на испити на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Член е на повеќе комисии за упис на студенти на прв и втор циклус на студии. Раководител е на Одделот за изготвување на вештачење од областа на материјално, сметководствено и финансиско работење. Член е на работната група за подготовка на Стратегија за реформа на јавната администрација (2017-2022).

Со Одлука на Наставно-научен совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, број 1202 - 107/5 од 20.9.2019 година, именувана е за член на Универзитетски сенат од Економски факултет.

Во текот на работниот ангажман и напредување на Економскиот факултет во состав на УГД - Штип, автор и коавтор е на 88 публикации (научни трудови, учебници и учебни помагала, монографии, учество на домашни и меѓународни проекти и сл.), од областа на сметководството и финансиите и е раководител или член на 8 домашни и меѓународни проекти.

Д-р Јанка Димитрова континуирано се усовршува со посета на семинари и работилници и се стекнува со лиценци и овластувања за: ревизор, сметководител, вешто лице, проценител на капитал на трговски друштва, јавни претпријатија и останати деловни ентитети, брокер, инвестициски советник, ЦЕФЕ тренер за претприемчи, советник генералист и специјалист при АППРМ и други облици на професионално усовршување.

Д-р Јанка Димитрова, 19 години работи во Радовиш превоз Радовиш, од кои 10 како шеф на сметководство и финансии. Во 2001 година основа сопствена компанија за финансиски консалтинг ИДЕЈА ПЛУС ДОО Радовиш и нуди сметководствени, финансиски, ревизорски и други консалтинг услуги на деловните субјекти од Македонија и странски инвеститори.

Како овластено вешто лице од областа на економијата и овластен проценител на капитал на трговски друштва, јавни претпријатија и останати деловни ентитети, учествува во изработка на повеќе стручни наоди и проценки од наведените области. Има изработено бројни деловни планови, инвестициони програми и физибилити студии за компании од Р. Македонија и издадено повеќе од 300 независни ревизорски мислења за финансиски извештаи.

Активно учествува во реализација на домашни и меѓународни проекти од областа на економијата, и тоа: „Со знаење до подобар бизнис“, „Заедничка имплементација на иновативни алатки за новата генерација претприемачи и професионален развој“, „Препораки за развивање на позитивни практики на превенција – услов за некоруптивно и транспарентно извршување на јавните набавки“, „Влијанието на квалитетното финансиско известување и корпоративно управување за ефикасното инвестирање на пазарот на капитал во Република Македонија“, „Семинари и работилници на економски теми“, Make your „home production“ and hobby profitable, Shared Entrepreneurship Environment for Creative Youth, Креирање на можности за зголемување на вработеноста во РМ со избор на модели за финансирање на иновативни идеи, преку користење на информации од ревидираните финансиски извештаи на компаниите.

Општи законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање редовен професор:

- Има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира
- Кандидатката Јанка Димитрова е доктор на економски науки, со одбранета докторска дисертација во декември 2010 година, на Економски факултет Прилеп при УКЛЮ Битола, на тема „Информативната функција на ревидираните финансиски извештаи на деловните субјекти од Република Македонија, при мобилизација на капитал преку емисија на хартии од вредност“;
- Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно (се наведува остварениот просек на студиите на прв и остварениот просек на студиите на втор циклус):
- Кандидатката Јанка Димитрова има завршено прв циклус на студии на насоката Економика и организација на производствените претпријатија, а вториот циклус на студии на насоката Бизнис администрација и МБА менаџмент, со просечна оценка 8,2.-
- Да бил претходно избран во наставно-научно звање вонреден професор од научната област во која се избира:

Д-р Јанка Димитрова со Одлука бр. 1202-40/4 од 26.1.2016 година од страна на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ –

Штип е избрана во звање вонреден професор, за наставно-научната област сметководство и финансии.

- Има објавено најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со Законот за високото образование во последните пет години пред објавување на огласот за избор:

Кандидатката Јанка Димитрова (во периодот февруари 2016 – ноември 2020) има издадено 40 научни труда во референтни научни публикации (согласно со листата на трудови која е дел од овој реферат), од кои како доказ за исполнување на општите услови за избор во звање редовен професор ги издвојуваме следните:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Референтна научна публикација	Година и линк
1.	Milanova Anita, Manceva Dusica and Dimitrova Janka	The auditing profession - a lifelong challenge for Balkan's students.	Journal of Economics, 5 (2). pp. 20-34. ISSN 1857-9973	2020 http://eprints.ugd.edu.mk/26755/
2.	Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Georgieva Svrtinov, Vesna and Dimitrova, Janka and Koleva, Blagica	Transfer pricing – definition and methods	Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439	2019 http://eprints.ugd.edu.mk/23182/
3.	Dimitrova, Janka and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and Kocevskaja, Frosina and Dimitrova, Eftimija	The application of the sample method in the audit process by the audit companies in the Republic of North Macedonia	Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje. ISSN 1857-7741	2019 http://eprints.ugd.edu.mk/23110/
4.	Dimitrova, Eftimija and Georgieva Svrtinov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija and Dimitrova, Janka	Analysis of the budget and the public debt of Republic of Macedonia in the period 2008-2018	XII. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management .	2019 http://eprints.ugd.edu.mk/22750/
5.	Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miceski, Trajko and Georgieva Svrtinov, Vesna and Dimitrova, Janka and Koleva, Blagica (2019)	Job creation and local economic growth through efficient financial reporting	International Congress of Management Economy and Policy 2019 Spring Proceeding book, Istanbul, Turkey. ISSN ISBN: 978-605-7858-08-5	2019 http://eprints.ugd.edu.mk/22946/

6.	Dimitrova, Janka and Sorova, Anica and Temjanovski, Riste and Dimitrova, Eftimija (2018) In:	The responsibility of auditors for prevention and determination of frauds in the financial statement and perspectives for development of forensic audit in the Republic of Macedonia	International Balkan and Near Eastern Social Sciences Conference Series IBANESS, Conference Series, 27-28 Oct 2018, Prilep, Macedonia.	2018 http://eprints.ugd.edu.mk/20710/
7.	Dimitrova, Janka and Temjanovski, Riste and Dimitrova, Eftimija	Transfer prices and transactions with related parties	Journal of Economics, 2 (2). pp. 36-48. ISSN 1857-9973	2017 http://eprints.ugd.edu.mk/18930/
8.	Dimitrova, Janka and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miteva-Kacarski, Emilija	The capital market functioning in the countries of former Jugoslavija in the period 2007 - 2016	Journal of Economics, 2 (2). pp. 14-27. ISSN 1857-9973	2017 http://eprints.ugd.edu.mk/18932/
9.	Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and Dimitrova, Janka and Nikoloski Krume and Georgieva Svrtinov, Vesna	Informative Perspective of Financial Disclosure And Its Importance For Capital Market Efficiency	Proceedings of International Academic Conference on Management, Economics, Business and Marketing-MEBM in Budapest 2016. ISSN 978-80-906231-4-9 Czech Technical	2016 http://eprints.ugd.edu.mk/16753/
10.	Dimitrova, Janka and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and Nachova, Aleksandra and Dimitrova, Eftimija	Corporate governance and financial reporting in Macedonia through the prism of independent auditors report	Journal of the Institute of Economics - Skopje. ISSN 1409-7893, e-ISSN 1857-7741	2016 http://eprints.ugd.edu.mk/17396/

– Има објавен рецензиран универзитетски учебник или монографија или практикум или збирка задачи од научната област за која се избира:

Кандидатката Јанка Димитрова во периодот 2016-2020 год. ги има издадено следните универзитетски учебници, кои се користат како наставен материјал за предметите на кои е ангажирана (на прв, втор и трет циклус на студии):

Ревизија (теоретски и практични аспекти), Јанка Димитрова, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISBN 978-608-244-724-7, 2020

Организациски и сметководствени контролни системи, Јанка Димитрова, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISBN 978-608-244-587-8, 2019

Државна ревизија, Јанка Димитрова, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISBN 978-608-244-451-2, 2018

Интерна ревизија, Јанка Димитрова, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, ISBN 978-608-244-439-0, 2017

Хартии од вредност, Јанка Димитрова, Зоран Колев, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISBN 978-608-244-356-0, 2016

Тргување со хартии од вредност - практикум. Јанка Димитрова, Зоран Колев, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISBN 978-608-244-357-7, 2016.

- Има способност за изведувањето на високообразовна дејност

Д-р Јанка Димитрова има 10 годишна академска кариера, со избори во звања на Економскиот факултет при УГД Штип од доцент до вонреден професор. Во изборниот период е ментор на голем број дипломски трудови и 16 магистерски трудови. Тековно е ментор на тројца студенти на втор циклус студии. Автор е на шест учебници за потребите на Економскиот факултет и останатите единици на универзитетот. Извршувала неколку факултетски и универзитетски функции (член е на Универзитетски сенат – сенатор, советник за интерна ревизија во Кабинетот на ректорот на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, член на универзитетски и факултетски комисији).

Посебни законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање редовен професор согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на УГД Штип:

- Под негово менторство изработени дипломски или магистерски или докторски тези. Под менторство на д-р Јанка Димитрова се изготвени и одбранети поголем број на дипломски трудови и 16 магистерски трудови. Кандидатката д-р Јанка Димитрова е ментор и на 3 магистранти, чии изработки на магистерските тези се во тек.

- Учествовал или раководел со научноистражувачки проекти

Кандидатката д-р Јанка Димитрова учествувала, како член на проектниот тим, во изготвување и реализација на научноистражувачкиот проект *Влијанието на квалитетното финансиско известување и корпоративно управување врз ефикасноста на инвестициите и пазарот на капитал во РМ, финансиран од УГД Штип*, финансиран од Фондот за научноистражувачка работа на УГД Штип, имплементиран во периодот 2015-2017 год.

Кандидатката д-р Јанка Димитрова е член на научноистражувачкиот проект *Креирање на можности за зголемување на вработеноста во РМ со избор на модели за финансирање на иновативни идеи, преку користење на информации од ревидираните финансиски извештаи на компаниите*, финансиран од Фондот за научноистражувачка работа на УГД Штип, имплементиран во периодот 2018-2019 год.

Д-р Јанка Димитрова е член на работната група за подготовка на Стратегија за реформа на јавната администрација (2017-2022), формирана од Владата на Република Македонија.

- Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници (ментор на најмалку пет дипломски и/или најмалку една магистратура)

Долгогодишното работно искуство на д-р Јанка Димитрова на Економскиот факултет при УГД Штип, почнувајќи од доцент до вонреден професор, менторството на повеќе дипломски и 16 магистерски работи, како и учеството во повеќе рецензентски комисији за избор во наставно-научни звања, се доказ за придонесот на кандидатот во оспособување на помлади наставници и соработници.

По заложба на д-р Јанка Димитрова, склучен е Меморандум за соработка помеѓу Универзитет „Гоце Делчев“ – Економски факултет Штип и Институтот на овластени ревизори на Република Македонија, при што се врши размена на знаење и искуства помеѓу двете институции. Иницијатор е за одржување на голем број предавања – клиничка настава од истакнати стручници од пракса од областа на економијата.

- Има остварено минимум поени кои се однесуваат на целокупната актива на лицето: (НО)=40; (НИ)=45; (САОР)=15 или вкупно 100 поени

Кандидатката вон. проф. д-р Јанка Димитрова во изборниот период 2016-2020 година има остварено вкупно 386 поени, од кои 40 од наставно-образовна дејност, 192 од научноистражувачка дејност и 154 од стручно-апликативна и организационо-развојна дејност.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Наставно-образовна дејност

Кандидатката Јанка Димитрова својата наставно-образовна дејност ја започнува во 2011 година, кога од страна на Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип е избрана за доцент во областа сметководство и финансии, а за вонреден професор е избрана во јануари 2016 година. По изборот, кандидатката Јанка Димитрова успешно изведува предавања по предметите: Инвестиции, Хартии од вредност и портфолио менаџмент, Ревизија, Сметководствени контролни системи, Интерна ревизија, Државна ревизија, Управување со трошоци, Меѓународни стандарди за финансиско известување, Локални финансии, Теорија на одлучување, Царинска политика, Менаџирање со група.

Во овој период кандидатката учествува и во изведување настава на втор циклус на студии и тоа за предметите: Ревизија, Интерна ревизија, Управување со финансиски инструменти, Управување со трошоци, на кои предмети е ангажирана и во изборниот период 2015-2020 год.

Д-р Јанка Димитрова изведува настава и на трет циклус на студии, на предметот Однесување на потрошувачите.

Во периодот 2016-2020 година била претседател и член на повеќе комисији меѓу кои: комисијата за проекти и комисијата за признавање на испити на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Член е на повеќе комисији за упис на студенти на прв и втор циклус на студии. Раководител е на Одделот за изготвување на вештачење од областа на материјално, сметководствено и финансиско работење. Член е на работната група за подготовка на Стратегија за реформа на јавната администрација (2017-2022). Со Одлука на Наставно-научен совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, број 1202- 107/5 од 20.9.2019 година, именувана е за член на Универзитетски сенат од Економски факултет.

За потребите на наставно-образовната дејност, кандидатката д-р Јанка Димитрова во изборниот период 2016-2020 година има објавено шест универзитетски учебници и учебни помагала, кои се користат за изведување на наставата по соодветните предмети на Економскиот факултет и на останати единици на универзитетот, за кои подетално е елаборирано во рефератот во продолжение.

Научноистражувачка дејност

Научноистражувачката дејност на кандидатката Д-р Јанка Димитрова може да се оцени преку бројните научноистражувачки трудови издадени во референтни научни публикации и во зборници од научни конференции одржани во земјата и странство.

Во продолжение следи листа на научноистражувачките трудови на кандидатката класифицирани според припадноста во референтни научни публикации, трудови презентирани на домашни и меѓународни научни собири и трудови издадени во стручни (научно-популарни списанија), согласно со критериумите дефинирани во Законот за високо образование:

Научни трудови објавени во референтни научни публикации

1. Milanova, Anita and Manceva, Susica and **Dimitrova, Janka** (2020) The auditing profession - a lifelong challenge for Balkan's students. Journal of Economics, 5 (2). pp. 20-34. ISSN 1857-9973
2. Temjanovski, Riste and **Dimitrova, Janka** and Dodovski, Marjan (2020) Environment and sustainable development: how to tackle urban freight logistics consequences. Journal of Economics, 5 (1). pp. 21-30. ISSN 1857-9973
3. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Georgieva Svrtinov, Vesna and **Dimitrova, Janka** and Koleva, Blagica (2019) Transfer pricing – definition and methods. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439

4. **Dimitrova, Janka** and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and Kocevka, Frosina and Dimitrova, Eftimija (2019) The application of the sample method in the audit process by the audit companies in the Republic of North Macedonia. Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje. ISSN 1857-7741
5. Ivanova, Elena and **Dimitrova, Janka** (2019) Significance and role of the State Audit Office of the Republic of North Macedonia and the State Audit Institution of the Republic of Serbia. Journal of Economics. ISSN 1857-9973
6. Bojkovska, Katerina and **Dimitrova, Janka** and Janceva, Aleksandra (2019) The functioning of the State Audit in the Republic of North Macedonia and the Republic of Montenegro. Journal of Economics, 4 (2). ISSN 1857-9973
7. **Dimitrova, Janka** and Paneva, Ninka (2019) Internal audit in the public sector in Republic of Macedonia. Journal of Economics. pp. 52-59. ISSN 1857-9973
8. Kocevka, Frosina and **Dimitrova, Janka** (2018) Methods of selection of the sample and his function in the audit of the financial report. Journal of Economics. ISSN 1857-9973
9. Temjanovski, Riste and **Dimitrova, Janka** and Arsova, Monika (2018) Correlation between the road infrastructure and sustainable rural mobility: EU - Macedonia practices and needs. Journal of Economics, 3 (1). pp. 1-11. ISSN 1857-9973
10. **Dimitrova, Janka** and Temjanovski, Riste and Dimitrova, Eftimija (2017) Transfer prices and transactions with related parties. Journal of Economics, 2 (2). pp. 36-48. ISSN 1857-9973
11. **Dimitrova, Janka** and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miteva-Kacarski, Emilija (2017) The capital market functioning in the countries of former Jugoslavija in the period 2007 - 2017. Journal of Economics, 2 (2). pp. 14-27. ISSN 1857-9973
12. Temjanovski, Riste and **Dimitrova, Janka** and Arsova, Monika (2017) The roads as civilization symbol or brain drain booster: Culture changes in spirit of global challenges. «Journal of Economics», Faculty of Economics, University Goce Delcev, Stip, Macedonia, 2 (1). pp. 11-23. ISSN 1857-9973
13. Miteva-Kacarski, Emilija and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and **Dimitrova, Janka** (2017) Analysis of the trade relations between the Republic of Macedonia and the Republic of Albania. Journal of Economics, Vol 2 (1). ISSN 1857-9973
14. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and **Dimitrova, Janka** and Nikoloski, Krume (2017) Effects of IFRS adoption on capital market: Empirical evidence. Proceedings of ISER 95 International conference, Rome, Italy. ISSN 978-93-87405-70-7
15. **Dimitrova, Janka** and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and Nachova, Aleksandra and Dimitrova, Eftimija (2016) Corporate governance and financial reporting in Macedonia through the prism of independent auditors report. Journal of the Institute of Economics - Skopje. ISSN 1409-7893, e-ISSN 1857-7741
16. Sorova, Anica and **Dimitrova, Janka** (2016) The role of professional skepticism in financial statement audit and its appropriate application. Journal of Economics. ISSN 1857-9973
17. **Dimitrova, Janka** and Nikoloski, Krume and Miteva-Kacarski, Emilija (2016) *Поврзаноста на корпоративното управување и остварените финансиски резултати со изразените ревизорски мислења за финансиските извештаи*. Eleventh International Scientific Conference «Knowledge in practice», 16-18 Dec 2016 Bansko, Bulgaria, 15.1 (11). pp. 121-128. ISSN 1857-92
18. Miteva-Kacarski, Emilija and **Dimitrova, Janka** (2016) *Трговските импликации на Брегзит*. Eleventh International Scientific Conference «Knowledge in practice», 15.2 (11). pp. 605-610. ISSN 1857-92
19. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and **Dimitrova, Janka** and Nikoloski, Krume and Georgieva Svrtinov, Vesna (2016) Informative Perspective Of Financial Disclosure And Its Importance For Capital Market Efficiency. Proceedings of International Academic Conference on Management, Economics, Business and Marketing-MEBM in Budapest 2016. ISSN 978-80-906231-4-9 Czech Technical
20. **Dimitrova, Janka** and Andonovski, Miroslav and Temjanovski, Riste and Dimitrova, Eftimija (2016) Information systems auditing – legislation and standards. International

Balkan and near eastern social sciences conference series (IBANESS). ISSN 978-9989-695-56-8

21. Andonovski, Miroslav and Angeleski, Marjan and **Dimitrova, Janka** (2016) The role of the international and regional organisations in regulation of the legal issues in the electronic commerce. International Balkan and near eastern social sciences conference series (IBANESS). ISSN 978-9989-695-56-8
22. **Dimitrova, Janka** (2016) *Придонесот на ревизијата и ревизорските извештаи кон подигање на квалитетот на финансиското известување и кон зголемување на меѓународното движење на капитал.* Меѓународна научна и практична конференција „Управување со развојот на економските регионални системи“. ISSN ISBN 978-608-244-374-4
23. **Dimitrova, Janka** (2016) Macedonian law on financial discipline – challenge and benefits. Journal of Economics, 1 (1). pp. 1-8. ISSN 1857-8632
24. **Dimitrova, Janka** (2016) Where did the accounting profession in Macedonia halt? Journal of Economics, 1 (1). pp. 1-8. ISSN 1857-8633
25. Temjanovski, Riste and **Dimitrova, Janka** and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2016) Investment in transport infrastructure as key determinant to boosting technological–industrial development zones in Republic of Macedonia. Journal of Economics, 1 (2). pp. 1-13. ISSN 1857-9973

Научни трудови презентирани на меѓународни и домашни научни собири

26. Dimitrova, Eftimija and Georgieva Svrtnov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija and **Dimitrova, Janka** (2019) *Analysis of the budget and the public debt of Republic of Macedonia in the period 2008-2018.* In: XII. International Balkan and Near Eastern Congress Series on Economics, Business and Management .
27. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miceski, Trajko and Svrtnov, Vesna and **Dimitrova, Janka** and Koleva, Blagica (2019) *Job creation and local economic growth through efficient financial reporting.* International Congress of Management Economy and Policy 2019 Spring Proceeding book, Istanbul, Turkey. ISSN ISBN: 978-605-7858-08-5 (<http://eprints.ugd.edu.mk/22946/>)
28. **Dimitrova, Janka** and Sorova, Anica and Temjanovski, Riste and Dimitrova, Eftimija (2018) *The responsibility of auditors for prevention and determination of frauds in the financial statement and perspectives for development of forensic audit in the Republic of Macedonia.* In: International Balkan and Near Eastern Social Sciences Conference Series IBANESS, Conference Series, 27-28 Oct 2018, Prilep, Macedonia.
29. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Koleva, Blagica and **Dimitrova, Janka** and Nikoloski, Krume (2017) *Effects of IFRS adoption on capital market: Empirical evidence.* Proceedings of ISER 95 International conference, Rome, Italy. ISSN 978-93-87405-70-7 (<http://eprints.ugd.edu.mk/19351/>)
30. **Dimitrova, Janka** (2016) *Придонесот на ревизијата и ревизорските извештаи кон подигање на квалитетот на финансиското известување и кон зголемување на меѓународното движење на капитал.* In: VI Меѓународна научна и практична конференција: Управување со развојот на економските регионални системи: Евроазиска перспектива, 30-31 May 2016, Stip, Macedonia.

Раководење/учество во научноистражувачки проекти

31. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miceski, Trajko and **Dimitrova, Janka** and Gaber, Stevan and Koleva, Blagica and Atanasovski, Viktor (2018) *Креирање на можности за зголемување на вработеноста во РМ со избор на модели за финансирање на иновативни идеи, преку користење на информации од ревидираните финансиски извештаи на компаниите.* (<http://eprints.ugd.edu.mk/20964/>)
32. Nikoloski, Krume and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Lazarov, Darko and **Dimitrova, Janka** and Miteva-Kacarski, Emilija and Georgieva Svrtnov, Vesna and Koleva, Blagica (2015) *Влијанието на квалитетното финансиско известување и корпоративно*

управување врз ефикасноста на инвестициите и пазарот на капитал во РМ. (<http://eprints.ugd.edu.mk/14709/>)

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Издадени универзитетски учебници

33. 33. **Dimitrova, Janka** (2020) *Ревизија (теоретски и практични аспекти) - електронски учебник*. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип - Економски факултет - Штип. ISBN 978-608-244-724-7
34. 34. **Dimitrova, Janka** (2019) *Организациски и сметководствени контролни системи*. University Goce Delcev, Stip. ISBN 978-608-244-587-8
35. 35. **Dimitrova, Janka** (2018) *Државна ревизија*. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Република Македонија. ISBN 978-608-244-451-2
36. 36. **Dimitrova, Janka** (2017) *Интерна ревизија*. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISBN 978-608-244-439-0
37. 37. **Dimitrova, Janka** and Kolev, Zoran (2016) *Хартии од вредност*. Faculty of Economics, Goce Delcev University-Stip. ISBN 978-608-244-356-0
38. 38. **Dimitrova, Janka** and Kolev, Zoran (2016) *Тргување со хартии од вредност - практикум*. ISBN 978-608-244-357-7.

Издадени трудови во стручно (научно популарно списание) - зборник

39. Nanova, Julija and **Dimitrova, Janka** (2020) *Како до достатен и соодветен ревизорски доказ?* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 18. pp. 65-77. ISSN 1857- 7628
40. Arapova, Marija and **Dimitrova, Janka** (2020) *Потребата од ИТ експерти при спроведување на процесот на ревизија на финансиски извештаи*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 18. pp. 103-113. ISSN 1857- 7628
41. Jakimova, Viktorija and **Dimitrova, Janka** (2020) *Иницијална јавна понуда - ИЈП*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 20. pp. 81-86. ISSN 1857- 7628
42. Taseva, Katerina and **Dimitrova, Janka** (2019) *Улогата и значењето на интерната ревизија кај банките*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 11 (17). pp. 77-87. ISSN 1857- 7628
43. Jakimova, Ivona and **Dimitrova, Janka** (2019) *Мерење и сумирање на ревизорскиот ризик*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 11 (17). pp. 89-106. ISSN 1857- 7628
44. Georgieva Svrtinov, Vesna and **Dimitrova, Janka** and Miteva-Kacarski, Emilija and Nikoloski, Krume (2019) *Фактори кои влијаат на бруто домашниот производ во Република Северна Македонија*. Годишен зборник, Економски факултет, 18. ISSN 1857-7628
45. Trajkova, Simona and **Dimitrova, Janka** (2018) *Ревизорскиот извештај основа за донесување на деловни одлуки од страна на стејхолдерите*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, XIV. pp. 109-118. ISSN 1857- 7628
46. Djorleva, Marjana and **Dimitrova, Janka** (2017) *Управување со Оф-шор компанија и искористување на предностите преку примери од Карибите*. Зборник на трудови, Економски факултет. ISSN 1857- 7296
47. **Dimitrova, Janka** and Dimitrova, Pavlinka (2016) *Актуелна состојба со ревизорската професија во Република Македонија*. Зборник на трудови, Економски факултет. ISSN 1857- 7296
48. **Dimitrova, Janka** (2016) *Управување со ризиците во финансиското работење со посебен осврт на кредитниот ризик*. Годишен зборник 2016, Економски факултет, 8 (9). ISSN 1857-76-28
49. **Dimitrova, Janka** and Petrovska, Aleksandra (2016) *Улогата и значењето на ревизијата на финансиските извештаи на котираните ентитети*. Годишен зборник 2016, Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. ISSN 1857-76-28

Учесник во реализација на стручно-апликативни проекти

50. **Dimitrova, Janka** and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Miteva-Kacarski, Emilija and Dimitrova, Eftimija (2018) *Shared Entrepreneurship Environment for Creative Youth*. [Project]
51. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and **Dimitrova, Janka** and Ahmedi, Basri and Taskova, Elena (2017) *Make your «home production» and hobby profitable*. [Project]
52. Член на уредувачки одбор на Journal of Economics, Економски факултет, УГД Штип

Техничко унапредување

53. Лиценца за вештачење од областа на материјалното, сметководственото и финансиското работење, издадена (обновена) на 26.2.2018 год. од страна на Министерството за правда на РМ. Врз основа на оваа лиценца, д-р Јанка Димитрова има учествувано, како носител или член, во изработка и решавање на голем број вештачења и супер вештачења за потребите на Бирото за судски вештачења-Скопје.
54. Уверение за положен испит за проценувач од областа на трговско друштво, јавно претпријатие и други правни лица.
55. Уверение за овластен сметководител, издадено од Институтот за сметководители и овластени сметководители на Република Македонија.
56. Лиценца за работа за вршење на работи на ревизија за овластен ревизор, издадена од Совет за унапредување и развој на ревизијата.
57. Уверение за овластен сметководител издадена од Институтот на сметководители и овластени сметководители.
58. Уверение за овластен брокер.
59. Уверение за овластен инвестициски советник.

Учество во изработка на елаборати, експертизи и членство во универзитетски и факултетски комисии и тела, одбори

60. Учество во изработка на елаборати за прв, втор и трет циклус на студии.
61. Изготвување на вештачења (наод и мислење) од областа на материјално, сметководствено и финансиско работење.
62. Член на комисија за признавање на испити на Економски факултет, УГД Штип.
63. Член на сенат на УГД Штип.

Кратка евалуација на дел од трудовите:**1. The auditing profession - a lifelong challenge for Balkan's students**

Ревизијата, сфатена како метод на испитување, има за цел да помогне во одговорноста и контролата во спроведувањето на економските и финансиските активности во компанијата. Ревизорот преку неговото независно мислење, ги уверува корисниците на информациите презентирани во финансиските извештаи, дека нивните одлуки или активности нема да бидат преземени врз основа на непознати и неревидирани деловни финансиски настани. Имајќи ја предвид огромната улога на ревизијата да го подигне кредибилитетот на финансиските извештаи, целта на истражувањето во овој труд е развојот и функционирањето на ревизорската професија балканските земји (Македонија, Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина и Словенија). Покрај тоа, во трудот е презентирано истражување за: потребата од едукација и полагање на испит за овластен ревизор, институции (тела) кои го спроведуваат испитот, тела кои ја издаваат лиценцата, број на испити, цена, број на регистрирани ревизори и друштва за ревизија. Дополнително е презентира истражување спроведено меѓу студенти од економски факултети во балканските земји (Македонија, Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина и Словенија) за да се открие нивото на познавање на студентите со функционирањето на ревизорската професија и интерес за ревизија да биде нивниот животен повик.

3. Transfer pricing – definition and methods

Целта на овој труд е да се истражи важноста на трансферните цени и на методите за нивно утврдување. Повеќето земји ги дефинираат правилата за одредување на

трансферните цени во даночната регулатива. Генерално, со овие правила се обезбедува дека условите на контролираните трансакции нема да се разликуваат од оние што би настанале во услови на неконтролирани трансакции (помеѓу независни претпријатија). Ова се нарекува принцип на дофат на рака (arm's length principle). Постојат неколку методи што мултинационалните компании и даночните администрации можат да ги користат за утврдување на трансферните цени за трансакциите помеѓу придружните ентитети. Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД) дефинира пет главни методи за утврдување на трансферните цени, кои се предмет на обработка во овој труд, со практични примери кои можат да им помогнат на компаниите да одлучат кој е најсоодветен за нивните потреби: 1. Метода на споредлива неконтролирана цена; 2. Метод на цена на препродажба; 3. Метод на трошоци плус; 4. Метода на трансакциска нето-маргина; 5. Метода на трансакциска поделба на добивката.

4. The application of the sample method in the audit process by the audit companies in the Republic of North Macedonia

Процесот на ревизија е активност која се спроведува од овластени ревизори вработени во ревизорски компании, со цел изготвување на ревизорски извештај и мислење за вистинитоста и точноста на информациите презентирани во финансиските извештаи, врз основа на кои заинтересираните страни донесуваат деловни одлуки. Како алатка за спроведување брза, ефикасна, ефективна и економична ревизија, се применува методот на примерок. Изборот на репрезентативен примерок на ставки што ќе ја претставуваат целината на ставките што се предмет на ревизија, бара знаење и вештини на ревизорот кој ја спроведува ревизијата. Прашањата за тоа колку, кога и зошто ревизорите го применуваат методот на примерок во ревизијата се предмет на емпириско истражување спроведено од ревизорските фирми во Република Македонија, а резултатите од истражувањето и заклучоците се презентирани во овој труд.

10. Transfer prices and transactions with related parties

Трансферните цени, според кои се вреднуваат трансакциите меѓу даночните обврзници, се една од главните области со кои се занимаваат домашните и меѓународните компании и нивните даночни администрации. Суштината на формирањето на трансферни цени е во одредувањето на нивната висина во согласност со вообичаените пазарни цени. Општиот концепт вклучен во Законот за данок на добивка е дека трансакциите помеѓу поврзаните страни треба да се вршат по пазарни цени. Темата за трансферните цените станува се поконтроверзна и затоа е предмет на елаборација во овој труд. Владите на земјите ширум светот се обидуваат да се справат со затајувањето данок со пренос на профитите во различни јурисдикции. Кога независните претпријатија склучуваат меѓусебни трансакции, условите на нивните комерцијални и финансиски односи (на пример, цената на пренесеното добро или обезбедените услуги и условите за пренос или давање) обично се утврдуваат во согласност со условите на пазарот. Соодветна пресметка на трансферните цени е важна за утврдување на профитот на компанијата, што е основа за оданочување на данокот на добивка. Даночните регулативи налагаат, пропишаните методи за утврдување на трансферните цени да бидат земени предвид при трансакции со меѓународните компании или поврзани субјекти меѓу себе.

11. The capital market functioning in the countries of former Jugoslavia in the period 2007 – 2016

Во фокусот на истражување на овој труд е функционирањето на пазарот на капитал во земјите од поранешна Југославија. Практичните искуства во развиените пазарни економии покажуваат дека постоењето на пазарна економија е невозможно без присуство на развиен пазар на капитал. Улогата на овој пазар е од голема важност затоа што овозможува, пред сè, зголемување на нивото на ефикасно и ефективно искористување на ресурсите и нивно распределување, ги зголемува домашните финансиски заштеди, влијае на проширување на сопственоста, меѓународното движење на капитал и зголемувањето на бројот на услуги што ги нудат финансиските институции. Процесот на инвестирање на пазарот на капитал зависи од политичката состојба во земјата и движењето на економијата на глобално ниво. Во земјите каде што постои нестабилна политичка ситуација, работењето на берзата опаѓа,

за разлика од стабилните политички земји, каде што операциите на берзата продолжуваат. Берзата е огледало и барометар на општите случувања во општеството. Економската криза што го погоди светот во 2008 година предизвика најсилно негативно влијание врз пазарите на капитал, како врз обемот на трговија, така и врз цените на хартиите од вредност. Цените на хартиите од вредност вртоглаво се зголемија преку ноќ. И берзански индекси. Во повеќето случаи, имаше апсурдни ситуации кога, иако компаниите покажаа добри финансиски резултати и имаа потенцијал и вложувања во инвестиции, цените на акциите паднаа поради еуфоричниот паничен страв што ги зафати инвеститорите да не ги загубат своите инвестиции, па тие се обидоа да ја зграпчат последната шанса да спасат што може да се спаси. Земајќи ја предвид привлечноста и важноста на насловот на трудот, истражувањето е фокусирано на идентификување на улогата и значењето на пазарот на капитал и функциите на пазарот на капитал, направена е ретроспективата на функционирањето на пазарот на капитал на земји од поранешна Југославија (Македонија, Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија) во последните 10 години, односно од 2007 до 2016 година, со емпириско истражување и анализа (периодот на берзански бум во 2007 година, период на финансиската криза во 2008 година и посткризниот период на закрепнување во поранешните југословенски земји) и се идентификувани перспективите за развој на пазарот на капитал во овие земји.

15. Corporate governance and financial reporting in Macedonia through the prism of independent auditors report

Овој труд ја анализира важноста на корпоративното управување, со посебен осврт на транзиционите економии. Доброто корпоративно управување вклучува збир на односи меѓу раководството на компанијата, неговиот одбор на директори, неговите акционери, ревизори и други засегнати страни. Овие односи, кои вклучуваат различни правила и стимуланси, ја обезбедуваат структурата преку која се поставени целите на компанијата и се одредуваат начините за постигнување на овие цели, како и следење на работата. Клучните аспекти на доброто корпоративно управување вклучуваат транспарентност на корпоративните структури и операции; одговорност на менаџерите и одборите на акционерите; и корпоративна одговорност кон засегнатите страни. Директорите, сопствениците и корпоративните менаџери почнуваат да согледуваат дека ефикасното корпоративно управување може да донесе многу користи. Доброто корпоративно управување помага да се зголеми цената на акциите и го олеснува стекнувањето на капитал. Меѓународните инвеститори се двоумат дали да позајмуваат пари или да купуваат акции во корпорација која не применува добри принципи за корпоративно управување.

19. Informative Perspective of Financial Disclosure And Its Importance For Capital Market Efficiency

Предмет на анализа во трудот е информативната перспектива на финансиското обелоденување и неговото значење за ефикасноста на пазарот на капитал. Влијанието на различните фактори врз организациската структура на сметководствениот систем е големо, бидејќи под влијание на овие фактори финансиското известување покажува атипично однесување. Може да се заклучи дека овие фактори првенствено влијаат врз сметководствените мерења и практиките на обелоденување, што се рефлектира во подготовката и евалуацијата на позициите во финансиските извештаи на деловните субјекти. Во овој контекст, односот помеѓу пазарот на капитал и сметководствениот систем ја регулира количината на обелоденети информации. Покрај дисхармонизацијата на сметководствените практики во различни национални економии, постоењето на асиметрични информации е неизбежен фактор кој го одредува нивото на обелоденување и транспарентност на информациите, односно одговорноста на деловните субјекти за подготовката и презентацијата на финансиските извештаи. Овој труд, исто така, ја анализира и разновидноста на изворите на финансирање достапни за индивидуалните потрошувачи и за бизнисите, и како истите влијаат врз одлуката за избор на конкретен извор на финансирање и врз практиката на финансиско известување во ентитетите.

26. Analysis of the budget and the public debt of Republic of Macedonia in the period 2008-2018

Буџетот на Република Македонија е годишен план за финансирање на функциите и обврските на Република Македонија, на единиците на локалната самоуправа и на фондовите, кој се состои од годишна проценка на приходите и расходите по намена. Буџетски дефицит или, благо речено, недостиг на средства во државната каса (трезорот) е негативната разлика помеѓу вкупните приходи (пониска ставка) и вкупните расходи (поголема ставка) на буџетот на годишно ниво. Буџетскиот дефицит се пари што владата ги нема, планира да ги потроши и затоа мора да ги позајми. Буџетскиот дефицит може да се изрази во апсолутен износ но обично се изразува како процент од БДП на една земја. Ставањето на дефицитот под контрола е важно за одржување на долгот на одржливо ниво. Предмет на истражување на овој труд е Буџетот на Република Македонија за периодот 2008-2018 година, со одделно елаборирање на буџетскиот биланс (изразен во апсолутни бројки и како % од БДП), структурата на приходите на буџетот и даночните приходи, структурата на вкупните и тековните расходи, фискалните трансфери и јавниот долг (изразени во апсолутни износи и во % од БДП). Периодот 2008-2018 година е избран да ги анализира годините по економската криза од 2008 година до фискалната 2018 година.

27. Job creation and local economic growth through efficient financial reporting

Политичкото опкружување за создавање работни места станува уште посложено и меѓусебно поврзано. Создавањето на повеќе и поквалитетни работни места е клучно за поттикнување на растот, намалување на сиромаштијата и зголемување на социјалната кохезија. На национално ниво, создавањето работни места бара стабилна макроекономска рамка, заедно со структурните политики кои поттикнуваат иновации, вештини и развој на деловните активности. Овој труд обезбедува истражување за тоа како креаторите на политики можат да го поттикнат создавањето на локални работни места и да постигнат одржлив инклузивен раст, истовремено исполнувајќи ги предизвиците, како што се употребата на информации за ефективно финансиско известување, односно финансиските извештаи што можат да бидат основа за ефикасни одлуки за инвестиции. Некои од клучните пораки што се истакнати вклучуваат потреба за: финансирање на иновативни проекти и развој на здрав, транспарентен систем на финансиско известување.

28. The responsibility of auditors for prevention and determination of frauds in the financial statement and perspectives for development of forensic audit in the Republic of Macedonia

Цел на истражување на овој труд е форензичката ревизија која го пополнува „јазот во очекувањата“ што се јавува кај корисниците на финансиски извештаи кои погрешно веруваат дека ревизијата на финансиските извештаи „открива сè“, иако дури и во ревизорските извештаи е нагласено дека „поради природата на ревизорската работа може да остане незабележана одредена погрешна изјава. Голем број истражувања се спроведени ширум светот за одговорноста на ревизорите за спречување и откривање измами во финансиските извештаи, кои редовно го потврдуваат постоењето, а во последно време сугерираат да се продлабочи „јазот во очекувањата“ предизвикани од растечкиот број на корпоративни скандали, иако стандардите за ревизија детално ја дефинираат одговорноста на ревизорот во контекст на измамата во финансиските извештаи. Врз основа на разгледувањето на проблемот со „јазот во очекувањата“, се појави потреба за утврдување на ставовите на релевантните групи испитаници во врска со одговорноста на ревизорите за откривање измама во Република Македонија, со цел да се потврди или демантира постоењето на „јазот во очекувањата“ во Република Македонија, како и воспоставување мерки за можни предлози за подобрување.

33. Ревизија (теоретски и практични аспекти) - (универзитетски учебник)

Учебникот „РЕВИЗИЈА (теоретски и практични аспекти)“ е наменет за студентите на Економските и други факултети на кои се изучува предметната дисциплина Ревизија, со цел да ја осознаат потребата и придобивките од ревизијата. Учебникот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое од теоретски и практичен аспект ќе им овозможи на студентите стекнување на теоретски и практични знаење за целите,

задачите и делокругот на ревизијата, како и ревизорските методи и техники за стекнување на достатен и соодветен ревизорски доказ кој е основа за издавање на ревизорскиот извештај.

Имајќи ги предвид очекуваните трендови во развојот на ревизијата, материјата на овој високошколски учебник е композиран во два дела, и тоа:

- Општ теоретски осврт за ревизијата на финансиските извештаи и
  - Спроведување на процесот на ревизијата,
- во кои се обработени и теоретските но и практичните аспекти на ревизијата како научна и практична дисциплина.

Овој ракопис е корисен и за лицата кои полагаат испити за стекнување звање овластен ревизор, овластените ревизори кои ја практикуваат ревизијата, менаџерите и сметководителите на деловните субјекти, како и на сите стеикхолдери кои имаат потреба од квалитетни информации кои ги содржат ревидираните финансиски извештаи.

34. Организационски и сметководствени контролни системи - (универзитетски учебник)

Учебникот „ОРГАНИЗАЦИСКИ И СМЕТКОВОДСТВЕНИ КОНТРОЛНИ СИСТЕМИ” претставува заокружена целина за воспоставување на организациските и сметководствени политики, процедури и контроли чија цел е економично, ефикасно и ефективно работење на компанијата и остварување на максимален профит. Наменет за студентите на економските и други факултети на кои се изучува предметната дисциплина Организационски и сметководствени контролни системи. Содржината на овој учебник е композирана во 2 главни дела со наслов:

- Организационски контролни системи; и
- Сметководствени контролни системи.

Во првиот дел се обработени четири поглавја кои се искомпонирани за да ги опфатат сите сегменти на организационата поставеност, раководењето и контролите во деловните функции на претпријатието.

Во вториот дел се обработени три поглавја кои се дизајнирани да ги опфатат сите аспекти на сметководствената евиденција и контролите кои треба да се направат пред составувањето и објавувањето на финансиските извештаи.

35. Државна ревизија - (универзитетски учебник)

Државната ревизија претставува постапката на испитување на финансиските трансакции дефинирани како државни расходи во смисла на законското и наменското користење на средствата, како и оцена за користењето на средствата од аспект на квалитетот на остварување на програмите во јавниот сектор.

Целта на државната ревизија е осигурување одговорност на Владата и органите на единиците на локална самоуправа за приспособувањето и употребата на средствата обезбедени со прибирање, врз основа на утврдените даночни и други давачки на граѓаните. Таа придонесува да се зголеми економичноста, ефикасноста и ефективноста и го спречува корумпирањето на структурите во органите и институциите од јавниот сектор, обезбедувајќи соодветна вредност на вложените средства прибрани од граѓаните.

Содржината на овој учебник е композирана во 5 поглавја и тоа:

- Теоретско методолошката рамка на државната ревизија;
- Врховна ревизорска институција на Република Македонија – Државен завод за ревизија на Република Македонија;
- Кодекс на професионална етика;
- Ревизорски стандарди на меѓународната организација на врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ); и
- Европски упатства за примена на ревизорските стандарди на ИНТОСАИ.

Учебникот „ДРЖАВНА РЕВИЗИЈА” е наменет за студентите на економските и други факултети на кои се изучува предметната дисциплина Државна ревизија и во него се презентирани македонското и меѓународното законодавство за практикување на државната ревизија

36. Интерна ревизија - (универзитетски учебник)

Интерната (внатрешна) ревизија настанала како резултат на потребите на современите деловни субјекти да воведат сопствен, интересен и дополнителен облик на надзор за контрола и испитување на системот на интерните контроли (што ги вршат сите вработени, како составен дел на работните обврски) и оценка на неговата ефикасност, откривање на слабите точки во неговото функционирање и предлагање мерки за елиминирање на појавените слабости. Интерната ревизија е активност што ја организира управата на претпријатието или други деловни субјекти, заради помош во оценката на работењето во целина или на одделни сегменти. Таа е дел од управувачкиот надзор на деловните функции, со цел тие да се извршуваат поефикасно, а со тоа да се обезбеди функционирање на информативниот потсистем кој на раководството ќе му обезбеди информации за донесување на соодветни деловни одлуки.

Учебникот „ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА” е наменет за студентите на економските и други факултети на кои се изучува предметната дисциплина Државна ревизија и во него се презентирани македонското и меѓународното законодавство за практикување на државната ревизија

Содржината на оваа книга е компонирана во следните поглавја:

- Теоретските стојалишта на поимот, делокругот, целите и развојот на интерната ревизија;
- Стандардите за интерна ревизија;
- Кодексот на професионална етика на интерните ревизори;
- Организацијата на службата за внатрешна ревизија во Република Македонија;
- Фази на интерната ревизија;
- Интерна ревизија на средствата, изворите и работењето на деловните субјекти;
- Внатрешна ревизија во јавниот сектор;
- Ревизија на системите во јавниот сектор;
- Надгледување (супервизија) на ревизиите и следење на препораките;
- Ревизорски вештини и техники;
- Специфични области на ревизијата.

37. Хартии од вредност - (универзитетски учебник)

Учебникот „ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ” претставува континуирана заложба на авторите да ја оформат потребната литература од областа на хартиите од вредност наменет за студентите и професорите на Економски факултет кои се соочуваат со анализа на прашања од оваа современа проблематика. Ракописот е подготвен за потребите на студентите од студиските програми: Финансиски менаџмент, Менаџмент и претприемништво и Банкарство, финансии и осигурување на Економскиот факултет во Штип и ги содржи сите предвидени содржини што се опфатени во предметната програма Хартии од вредност.

Од содржински аспект, во трудот се опфатени 10 тематски целини - поглавја:

- Финансиски пазар;
- Хартии од вредност;
- Долгорочно кредитирање;
- Финансиски институции;
- Формирање и кратка историја на Македонската берза;
- Вреднување на хартиите од вредност;
- Портфолио анализа – за диверзификација на ризикот при инвестирање на пазарот на капитал;
- Иницијална јавна понуда (ИЈП) на хартии од вредност - IPO-Initial Public Offering;
- Инвестициските фондови како учесници на пазарот на капитал и
- Преземање на акционерски друштва.

Содржината на овој труд е заокружена со две истражувања како и две студии на случај. Овде се презентирани истражувања за тоа дали компаниите се запознаени со можноста за мобилизирање на капитал преку емисија на хартии од вредност и кои се предностите на иницијалната јавна понуда во однос на банкарските кредити како и презентација на студии на случај на емисија на хартии од вредност кај Попова Кула Демиркапија и ИДВЕЛОП

Скопје, компании кои имаат реализирано постапката за мобилизирање на капитал преку емисија на хартии од вредност.

38. Тргување со хартии од вредност – практикум

Со практикумот „ТРГУВАЊЕ СО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ“ е оформена потребната литература од областа тргување со хартиите од вредност наменет за студентите и професорите на Економски факултет кои се соочуваат со анализа на прашања од оваа современа проблематика. Ракописот е подготвен за потребите на студентите од студиските програми: Финансиски менаџмент Менаџмент и претприемништво и Банкарство, финансии и осигурување на Економскиот факултет во Штип и ги содржи предвидените содржини што се опфатени во предметната програма Хартии од вредност.

Од содржински аспект, во трудот се опфатени 3 тематски целини - поглавја:

- Тргување со хартии од вредност;
- Тргување со посредство на овластен брокер; и
- Посебни видови трансакции,

со што се заокружени сите практични аспекти при реализирањето на трансакциите на Македонскиот пазар на капитал.

39. Креирање на можности за зголемување на вработеноста во РМ со избор на модели за финансирање на иновативни идеи, преку користење на информации од ревидираните финансиски извештаи на компаниите (научноистражувачки проект)

Главна цел на проектот е емпириска анализа на врската и односите помеѓу квалитетот на финансиското известување и корпоративното управување и ефикасноста на инвестициските одлуки на македонските компании, преку нивно активно вклучување на пазарот на капитал. Развиеноста на пазарот на капитал и неговото ефикасно функционирање е детерминирана од довербата на инвеститорите во квалитетот на финансиското известување и корпоративното управување. Тргувајќи од фактот дека информациите во финансиските извештаи се основа за инвестициските одлуки на сите стејкхолдери, истите треба да бидат ослободени од секакви пропусти, пристрасности и манипулации. Токму ваквите информации, преку кои во периодот на транзиција се настојуваше да се презентира една многу оптимистичка слика за работењето на компаниите во однос на нивната реална финансиска состојба и успешност, претставуваа и сè уште претставуваат сериозна пречка во градењето на довербата на инвеститорите во финансиското известување на компаниите, а како логична последица и една од поважните причини за ниското ниво на развиеност на пазарот на капитал во Република Македонија. Во рамки на проектот се изготвени повеќе научноистражувачки трудови и истите се презентирани на меѓународни научни конференции.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на претходно изнесените биографски податоци и елаборираните информации за наставно образовната, научно истражувачката, стручно апликативната и организационо развојната дејност на пријавениот кандидат за избор на еден наставник во сите звања во наставно-научната област Сметководство и Финансии, на Економскиот факултет при Универзитетот Гоце Делчев во Штип, Комисијата, со задоволство констатира дека Вонр. проф. д-р Јанка Димитрова во целост ги исполнува барањата во конкурсот, согласно Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Оценувајќи ги постигнатите резултати во текот на образованието и досегашното работно искуство на кандидатот, Комисијата го констатира следново:

1. Кандидатката Вонр. проф. д-р Јанка Димитрова има одбрането докторска дисертација од областа на сметководството и финансиите, која соодветствува на областа за која е распишан конкурсот за избор на еден наставник во сите звања;
2. Од листата на објавени научно-истражувачки и стручни трудови и нивната содржина, Комисијата утврди дека кандидатката Вонр. проф. д-р Јанка Димитрова има објавено голем број трудови од областа на сметководството и финансиите, во референтни научни публикации, домашни и меѓународни научни списанија, како и учество на бројни домашни и меѓународни конференции;
3. Преку досегашната работа и искуство на високообразовна институција, во областа на сметководството и финансиите, кандидатката Вонр. проф. д-р Јанка Димитрова се издвојува и според стекнатото наставно искуство.
4. Струно апликативната и организационо развојната надоградба на кандидатот, докажана со приложените сертификати за стекнати квалификации од областа на сметководството и финансиите, несомнено покажуваат дека се работи за кандидат кој може да даде посебен придонес, како во унапредување на сметководствено-финансиската професија, така и во пренос на стекнатите практични познавања на студентите.

Врз основа на изнесеното во извештајот, а во согласност со Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Рецензентската комисија заклучи дека кандидатката Вонр. проф. д-р Јанка Димитрова во целост ги исполнува законските основи и предвидените услови според конкурсот за избор на еден наставник во сите звања во наставно-научната област Сметководство и Финансии.

Затоа, Комисијата му предлага на **Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот Гоце Делчев од Штип, да ја избере Вонр. проф. д-р Јанка Димитрова во наставно-научно звање редовен професор, во наставно-научната област Сметководство и Финансии.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Оливера Ѓорѓиева-Трајковска, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Бранко Трајковски, редовен професор во пензија, член, с.р.

Д-р Ристе Темјановски, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДИРААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р.б.	Наставно-образовна дејност	Поени					
		Во земјата		Во странство		Вкупно	
		Број	поени	Број	поени		
4.	Избор во звање вонреден професор	1	40	/		40	
	ВКУПНО	40					
Р.б.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени					
		Во земјата		Во странство		Вкупно	
		Број	Поени	Број	поени		
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)	(прв автор р.бр. 4, 7, 10, 11, 15, 17, 20, 22, 23, 24,) $10 \times 9 \text{ поени} = 90 \text{ поени}$ (втор автор р.бр. 2, 5, 6, 8, 9, 12, 16, 18, 25) $9 \times 6 \text{ поени} = 54 \text{ поени}$ (останати автори р.бр. 1, 3, 13, 14, 19, 21) $6 \times 3 \text{ поени} = 18 \text{ поени}$ Вкупно=90+54+18=162 поени					162
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир (р.бр. 26 -30)			5	3	15	
10.	Одбранета докторска теза	1	8	/	/	8	
14.	Учесник во научен проект (р.бр.31,32) (максимум во три проекти)	2	2	/	/	4	
15.	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/ останати) (р.бр.52)	/	/	1	3	3	
	ВКУПНО	192					

Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско- развојна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	Број	поени	
1.	Книга/учебник (р.бр.33,34,35,36,37,38)	6	10	/	/	60
5.	Труд во стручно (научно- популарно) списание (р.бр. 39-49)	11	2	/	/	22
13.	Учесник во научен проект (р.бр.50,51) (максимум во три проекти)	/	/	2	8	16

15.	Техничко унапредување - Лиценца за вештачење од областа на материјалното, сметководственото и финансиското работење (издадено од Министерство за правда);(р.бр.53) - Уверение за овластен проценител на капитал на трговски друштво, јавни претпријатија и други субјекти (издадено од Министерство за економија); (р.бр. 54) - Уверение за овластен сметководител (издадено од Министерство за финансии);(р.бр.55) - Лиценца за работа за вршење на работи на ревизија за овластен ревизор, издадена од Совет за унапредување и развој на ревизијата; (р.бр.56) - Уверение за овластен сметководител издадена од Институтот на сметководители и овластени сметководители; (р.бр.57) - Уверение за овластен брокер; (р.бр.58) - Уверение за овластен инвестициски советник. (р.бр.59) - Уверение за советник на АППРМ	8	2	/	/	16
17.	Елаборати и експертизи (елаборат за прв и втор циклус на студии на Економски факултет, стручни вештачења од областа на сметководствено и финансиско работење, изработка на физибилити студии и деловни планови, ...)	10	2	/	/	20
27.	Член на универзитетски и владини тела (Сенат, Работна група за подготовка на Стратегија за реформа на јавната администрација (2017-2022))	2		5		10

28.	Член на факултетски орган, комисија(ННС, Комисија за признавање испити, Комисија за упис на прв циклус на студии, Тело за одржување на обуки, Работно тело за акредитација на студиски програми кај АССА, Оддел за материјално сметководствено вештачење)	5	2	/	/	10
ВКУПНО		154				
Поени кои се однесуваат на целокупната актива на кандидатот		НО	НИ	САОР		
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ		40	192	154		386